

Latweefch u Awises.

Nr. 32. Zettortdeena 6ta August 1842.

Jehkabs un Kristihne.

(Stahst)

(Stattees Nr. 31.)

Peekta nodatla.

Teegereenes stahsti.

Ta Neegereene, kas ar muhsu draugeem kohpā dsihwoja un kuras wahrds bija Klio, palikke jo deenas jo wairak draudsiga ar scheem. Jhpaschi winna ruhpejahs pahr Jehkaba wainigu rohku; to winna kā mahte mihligi apkohpe, kā mehr ta ihsā laikā fadsije. Kristihni winna dauds reis farwā klehpī aukleja un butfchoja raudadama. Toimehr winna mas ween runnaja. Daschu reis winna weena patte ilgi klussu sehdeja, stihwi us semmi skattidama, un kad winna iszehlahs, tad tahda patte isskattijahs, kā pirmā rihtā, kad Jehkabu no meega israhwe. Pa daschahm pußnaktim winna bes meega nowahriijahs, gruhki nopushdamees. Jehkabs un Kristihne labprahf buhtu gribbeuschi sinnah, kas winnas firdi tā neschehligi grause, bet ne usdrikstejahs prassift. Beidoht ta patte winna kahroschanu peepildija.

Tas bija treschas fwehdeenas waktars, ko Jehkabs un Kristihne tē peedstihwoja, kad schee ar Klio draudsigi kohpā sehdeja. Pehz kaidras un karfas deenas debbess taggad bija apmahzees un pehz kahdas masas pußstundas lihje leetus straumehm ween. Leela wehtra arri plöhsijahs pa to leelu klaheteju meschu, un lohzijsa kohkus lihds pat semmi. Schee trihs bija drohschi farwā buhdā. Wissadi isrunnajuschees tee kahdu brihdi palikke klussu. Tad beidoht Klio fahze runnah: „Juhs effat man farwas ihsas dsihwes stahstus isteikuschi, mihli behrni! tapehz nu arri man peenahkahs jums stahstiht pahr farwā dsihwo-schanu; bet woi to gribbeet dsirdeht?“

Kad nu tee jaunekli winnas labbu prahfu pree-zigi usnehme, tad fchi nehmahs tā stahstiht:

„Es peedsummu Afrikā tannī juhrmallā, kur dabbu seltu laffit. Manni wezzaki nomirre, kad

wehl masa meitene biju. Mo ta laika dsihwoju pee kahda farwa raddineeka, sveineeku buhdā juhrmalli. Kahdā ruddens nakti bija leela wehtra us juhru un kad nu no rihta faule lehze, tad aistezzeju us juhrmallu. Tur, kā jaw allasch pehz kahdas wehtras, bija gleemeschu un spihdoschu austeri wahku papilnam. Es steigdama tohs lassiju augschā un gan drihs jaw biju farwu kurwiti veelastijufe, kad peepeschi diwi balti zilweki pahri sohlus aís mannis no klints starpas isnahze un skrehje man wirsū. Es diki nobihjohs, sweedu farwu kurwiti pee semmes un gribbeju aismukt; bet winni manni drihs panahze un, lai gan brehzu zif spehju, aís wilke us juhrmallu, tur eemette lairvinā un braune juhrā, kur kahdus simts sohlus taht leels Eiropeēru fuggis ar plewinadameem sehegeleem stahweja. Tur tee manni appaksch-ruhmē eebahse, kur jaw dauds muhsu semmes lauschu bija eekschā, kas sehdeja woi gulleja, bet wissi diki raudaja un waimanaja. Man blakkam sehdeja zitta meitene, kas bija dauds masaka par manni un pehz farwas mahtes brehze; ne taht no mums bij zitta feewa, kas farwus mattus plehse no galwas un raudaja pehz saweem behrueem. Wisseem bij behdas un waimanas! Un arween wehl peewedde zittus klah, kamehr pehz pahri deenahm ruhme bija tik pilna, ka fuggis gan drihs grimme. Nu aís wilke enkurus un sehegeleja prohjam.

„Bet nu tik muhsu behdas ihsti eefahzebs. Leelaka dalla no mums tannī walssidamā fuggi dabbuja juhras-slimmibū. Turklaht mehs wissi zits pee zitta turvu kohpā sehdejam un gaijs fuggi bij tik karfas, ka tik ko warrejam pakustehnt un dwafschu wilkt. Stahweht ne mas ne warreja, jo greesti bij par semmu un eeschanai ne bij ne sohlis ruhmes. Muhs ehdinaja ar sprahguschahm siwim un ar zittu samaitatu ehdeenu. Drihs fahze zitti mirt un tee dsihwneeki ne warreja no ta nomirruscha, kas blakkam gulleja, atkustehnt

nohst. Ihsā laikā nikna sehrga mums usnahze; katrā rihtā tikke fuggis ismeklehts un tee, kas pa nakti mirruschi — daschu reis 15 lihds 20 zilweki — isnenti un juhrā mesti. Kahdā rihtā atmohdusehs, atraddu arri to meiteni, kas man blakku sehdeja, nomirruschi. Winna bij sawu rohzinu man ap kaku apkehruse un sawu aufstu waigu pee mamma waiga peespeeduse. Ak kā es gauschi raudaju, kad winnu isnehme lihds ar zitem juhrā mest!

„Tā bij arweenu; un kamehr lihds Almeriku atbrauzam, tad no teem 700 zilwekeem, kas fuggi bij eekrauti, tikkai 300 ween wehl bija dsihwi. Kad manni us semmi iszehle un likke stahweht, tad bij jakriht pee semmes, un labs laiks pagahje, kamehr atkal stahweht un pamasaam eet eemahzijobs. Pehz mas deenahm manni nöpirke kahds Englenderu kohpmannis no N. pilssehtas. Winna gaspascha bija tik lehna kā ballode, kas manni labprahrt eeredseja; arri winnas behrni, kurreem biju par fargu, manni miidleja. Bet kad es 8 gaddus pee winneem biju deenejuse, tad mans fungs ar fawejem gahje atvakkat us sawu wezzu pafauli un es tifku atkal kahdam zittam muischneekam turpatt pahrdohta. Tē man bij dauds jazeesch; tohs gruhlus darbus ne biju eeradduse un tomehr man wajadseja no agra rihta lihds wehlaam wakkaram bohmwillu tihrumā strahdaht. Us mannu mugguru un rohkahn tē wehl warreit redseht tahs wihles, ko no pahtagas zirteeneem dabbiju tad, kad kahdā wehlā wakkā lohti peekussufe kapli nolikku un weenu azsumirkli pee semmes atlaidohs. Bet tur es mahzijobs sawu wihru pasiht un kad mehs sawu nelaini kohpā nessam, tad palikke weeglak.

„Drihs pehz tam, kad bijam apprezzejuschees, muhsu fungs nomirre un Blehrs muhs abbus nöpirke. Zaur 15 gaddeem bijam ustizzami winnam kalpojuschi un kaut arri winsch preet zitteem deesgan zeets un bahrgs bija, tad tomehr mehs pa wissu to laiku ne bijam ne weenu pahtagas zirteenu dabbijuschi. Kamehr mans wihrs us zufkura tihrumu un pa meschu strahdaja, tamehr es wisswairak ar drehbju masgaschanu, traiku verschchanu un zitteem schahdeem tahdeem barbeem

nodsihwoju pa muischu un Blehra nelaika gaspacha — schi winnam taggad irr ohtra — ar manni itt labbi bij meerā. Tad us weentreis notikke leela nelaime. Mans wihrs meschā malku zirte un muhsu jaunakais dehlnisch winnam bij lihds. Tas tekkalaja apkahrt un ar sawahm masahm rohzinahm lassija fausus sarrinus, kas tur apkahrt bija. Peepeschi winsch fahze diki raudaht, jo skabargs bij eeduhrees rohkfā. Usraugs, kas ne taht us kohka bij atföhdees, winnam bahrgi usbrehze, lai klußu zeesch, bet kad winsch to tik ahtri ne klausija, tad tas ar sawu stihwu karbatschu tam tā dewe us galwas, ka winsch, drufzin ween eebrehzees, nokritte pee semmes. Wihrs isbihdees peeskrehje flaht un gribbeja uszelt, bet atradde, ka bija nohst, un kaut winsch to grohsija un krattija, tomehr nohst bija un palikke. Nu wihrs palikke pikts kā bes prahrtā un ruhze no leelahm dusmahm un firds-fahpehm kā lauwa, kam behrni laupiti. Un tuhlin, bes ka buhtu ko apdohmajes, kampe sawu assu un spohschu zirri un ar to tam behrna fleykawam tā dewe us galwas, ka tas us weetas palikke nohst.

„Scho darbu dauds zilweki bija redsejuschi. Wissi faskrehje kohpā. Blehrs tikke atfauktā un tas likke mannu wihru tik taht kult, kamehr tas assinis bes famannas pee semmes gulleja. Nospreede winnu pehz pahri deenahm farratarā pakahrt, bet winsch jaw tāi paschā nakti nomirre. Divi behrni mannum wehl bija pahraf, Titus un Dido, lehni un mihligi kā stirninas; winni dsihwoja pee mannis schinni paschā buhdinā, winni gulleja tannis paschās weetās, fur taggad juhs; scho krehslu, us ko taggad fehschu, mannum Titus pataisija. Zif reis es Kristihnes waigu uskattu, tik man manna Dido prahrtā. Bet preesch kahda mehness laika atnahze fressch draugs muhsu fungam; tik ko tas tohs behrnus eeraudsija, tad tee winnain patikke. Nam gan tahdi ne patiktu! Winsch sohlija Blehram dauds naudas, lai schohs winnam dohd, un kad tas wehl ne gribbeja laist, tad sohlija wehl wairak, kamehr tam atlaide. Es zellös krisdama luhdsu, lai manni arr lihds pirk, bet tas fineedams man mugguru atgreese un gahje ar winneem probjam.

Af, tur us teem besgalligeem rihsu-laukeem winni
drihs gallu dabbuhs!“

Affaru straume, fo ta nabbaga feewina stah-
stidama libds schim bij arween nowaldijuse, nu
nequisturrama pluhde no winnas azzim, winna
ar rohkahm sawas azzis apsedse un gauschi rau-
daja. Ulri Jekabam un Kristihne affaras birre
pahr waigeem. Nu us reis wiss palikke kluusu
buhdiaā; tik ween Krios elsochana bij dsirdama.

Bet us reis winna zehlahs, lausija sawas pee
darba saplohsitas rohkas, greese sohbus, azzis
winnai svehroja kā ugguns un winna bahrgi
brehze: „Pee sawa tehwa kappa, juhs atreeb-
schu, behrni! atreebschu tewi, mihtais wihrin!
breesmigi atreebschohs teem balteem welleem!“

Tā runnadama winna israhdijs bahrgu gihmi
un palikke tahda, ka Jekabs un Kristihne doh-
maja, ka ta wairs ne mas ne effoht ta lehna un
mihliga feewa, kahda winna pirmak bija; bet
teem bija jadohma, ka zitta kahda eenahkuse tē
winneem preefschā stahweja. Winni ne drihk-
steja wairs tai pee-eet klahf un to meerinah. Tikkai
tad, kad ta sawas dusmas bij islaibuse un no
schehlabahm sagrabhta atkal raudaja, tikkai tad
winni atkal eedrohchinajahs tai pee-eet. Kri-
stihne fakrehre winnai weenu un Jekabs ohtru
rohku un tad no wissas firbs darbojahs to ap-
meerinah un fewischki no tahn nelabbahm at-
reebschanas dohmahm pawissam atgreest. Bet,
Deewam schehl! ta salda ewangeliuma mahziba
winnas firbi ne mas weetu ne atradde; winna
bij a nogrimmuse tai wissleelakā tumfibā un
nesunna schanā un ne fo ne pratte pahr debbesu
leetahm.

Nu abbi jaunekli us weetas apnehmabs sawai
draudsenei Jesus mahzibas issfaidroht. Winni
dohmaja, ka tahs buhschoht lehnas dseedingaja-
mas sahles preefsch winnas dwehfeles un winni
labraht wehlejahs redseht, ka tas isdohfees.
Ohtā wakkā, kad winni sarunnadamees atkal
nu tihscham sawu wallodu laide us tizzibas lee-
tahm, tad winni dabbuja sunnah, kahda tizziba
tai Klio bija.

Kristihne to waizaja: Woi muhsu tehwu-sein-
mē arr tee laudis Deewu luhds?

Klio atbildeja: Kā nu nē! Winni peeluhds to
leelo garru. Manna mahte manni mahzija rihs-
tōs sawu waigu prett fauli greest un tā luhgtees:
„Mans Deews, dohd man schinni deenā rihsus
un maises faknes, dohd man seltu un dahrgus
akminus, dohd man wehrgus un baggatibu, dohd
wesselibu un palihdsi, ka schodeen esmu darbiga
un tschakla!“

Jekabs atkal waizaja: Mihtla meimmin, woi
tu wehl arween tā luhdsees? — Par fo tad nu
buhschu tā luhg, winna atbildeja, kad esmu
wehrgs? Tas leelaits gars manni ne klausija.
Winsch us muns melneem dusnigs palizzis un
tohs baltus ween mihto.

Par fo tad winsch us muns dusmigs? tā Jek-
abs atkal waizaja.

Klio atbildeja: Kad Deews tohs melnus zil-
wekus raddija, tad winsch teem likke preefsch few
wehletees, woi nu seltu woi gudribu. Un kad
tee seltu wehlejahs, tad winsch pahr fcho skoh-
pibu tā faniknojahs, ka tohs nodewe teem bal-
teem zilwekeem par wehrgem.

Woi jaw ilgi irr, ka tu wairs ne mas Deewu
ne luhds? tā Kristihne waizaja.

Klio atbildeja: Kad tee baltee zilweki manni
laupija, tad man weens deeweklis bij klahf, fo
manna mahte no kahda preestera preefsch man
apgahdaja. Tas bija mescha-kakka sohbs un
fcho es us sawahm fruktum nessaju. Nu luh-
dsohs, lai fchis manni no to baltu zilweku war-
ras isglahbtu, bet winsch to ne darrija. Winsch
man N. pilseftā dewe labbus fungus, labbu
wihrū un labbus behrmus, bet to winsch ne war-
reja aissfargaht, ka mans wihrs un dehls ne
buhtu nokauti un ka manni diwi behrni ne buhtu
man nonemti. Winsch bij nespehzigs Deews un
tapehz winnu esmu no few atmettuse un meschā
aprakluse.

Woi tad spehzigaki Deewi arr irr? tā Jek-
abs waizaja.

Klio atbildeja: Sinnams; mammam wezz-teh-
wam bija tahds no kahda putnu kaula taishsts,
ar fo winnam wissur labbi laimejahs. Tas to
pasargaja karrā, tam dsihwibu glahbe us juhru,

tam gahdaja seltu, dahrgus akminus un dauds wehrgus.

Woi tad tu ne tizzi, — ta Jekabs pehz kahda brihtina atkal waizaja, — ka taws nomirris wihrs un behrns zittā pafaulē wehl dsihwo?

Kā tad nē? atbildeja Klio: Mans wihrs un dehls bija labbi zilweki un labs zilweks pehz nah-wes teek aisnestis pahr to uppi Bosmanke pee Deewa, tur winsch labbi dsihwo, tur tam irr labba seerva un labba pahtitschana.

Tahda tizziba bija tai nabbagai feewinai Klio. Tee diwi jaunekli uszichti ilgojahs un dseinnahs winnu no tahdas alloschanas atswabbinah un ar Jesus mahzibahm winnu tai debbefs gaismai peerwest. Papreefsch winni tai mahzija Deewu atsikt un pasiht zilweka dabbu; tad pehzak atkal mahzija tohs stahstus par Jesu. Gesahkumā schi Klio gan ne gribbeja winneem tizzeht; bet kad winni tai fazzijs, ka ta essoht to spehzigu baltu lauschu tizziba, un ka weens lohti labs balts wihrs, kas no tahs wezzas pafaules schurp at-nahzis, winnus eeksch to mahzijis, tad winna palikke usmannigaka un klausija brihnodamees. Jo wairak winnai no tahs preezas-mahzibas tikke fluddinahs, jo kahrigaka winna us to palikke un pa wissu deenu strahdadama winna gai-dija un ilgojahs, ka atkal wafkars nahktu, kur winna ar sareem jauneem draugeem firsnigi warreja farunnatees par debbefs walstibu un wissu deewischigku buhschani. Bet pee wissa tee jaunekli winnu zeenija un gohdaja kā mahti, jebchu fchee gan bija winnas skohlmeisteri.

(Turplikkam wairak.)

Teefas fluddinアナサ.

Us muischašwaldischanas gribbeschanu tohp wissi pee tahs pee Dohbeles aprinka peederrigas dseintas Sallasmuischias peederrigi pagasta lohzelki, kas ar un bes passfem zittōs pagastōs usturrah, zaur scho usaizinati, pee tahs schai gaddā gaidamas pahr-rakstischanas, pehz teem pahr scho leetu nospreesteem likkumeem, tur lukt peerakstitees, kur winni taggad usturrah, un turklaht wisswehlak 14 deenu starpā, no appalsch rakstitas deenas, sawu taggadeju usturre-schanas weetu scheit sinnamu darriht, un tai paschā

laikā sawus Krohna-nodobhschanas un pagasta-parradus bes kaweschanas atlihdsinah, zittadi ar winneem kā ar wasankeem un pafaulē-staiguleem darrihs. Tā-pat tohp arridsan tahs pagasta teefas, kuxu pagastōs peeminneli Sallasmuischias pagasta-lohzelki usturrah, luhtas, tohs paschus sawōs pahrakstischanas-ruttōs usnemt, un pahr tam pee laika schai pagasta teefai sinnu doht. Sallasmuischā, 11tā Juhli 1842. 1

(Mr. 57.) †† Ansf Ramlau, preefschfehdetais. G. F. Rateycke, pagasta teefas frihweris.

Kad Sallasmuischias pagasta teefas terminu preefsch fluddinashanas ta teefas-spreeduma tai konkurses-präzess pahr to atstahtu mantu ta nomirruscha Sallasmuischias salmneeka un muischos-meijera Kristapp Schmeling us to 14tu August f. g. volikusi, tad tas wisseem peederrigeem parrabu dewejeem zaur scho teek sinnamu darrihts. Sallasmuischā, 22tā Juhli 1842. 2
(T. S) †† Ansf Ramlau, preefschfehdetais.
(Mr. 62.) G. F. Rateycke, pagasta teef. frihweris.

Zittas fluddinashanas.

Kad es to lohpschanu manū eebrauzamā weetā preefsch swescheem us Leel-Kliwer-fallu ne tahlu no Kreewu basnizas no 8ta Juhli f. g. pats esmu uenehmis, darru es manneem draugeem un paschstarneem zaur scho sinnamu. Teklaht es wehl peeminu, ka es wif-sadas preefsch pahrdohschanas us pilfatu suhtitas prez-zes usnemmoħs pahrdeht. Rihgā, 14tā Juhli 1842. 3
Kohpmannis H. J. Müller.

Saldes Mahrias-tirgu, kas 8tā September 1842 eekriht, tohp, schihdu swetku labbad, scho gadd us 21mu September atzelts; un to paschu tiklabb scho gadd, kā orri zittōs gaddōs, itt ihsteni preefsch lohpu andeles zels un eerikehs. 3
Saldes muischašwaldischana.

Pohpes Mahrias-tirgu, kas 5tā September eekriht, scho gadd 3schā September turrehs. 3
Pohpes muischašwaldischana.

No Dundongas muischašwaldischanas tohp zaur scho sinnamu darrihts, ka Dundongas tirgu, kas scho gadd 8tā September eekriht, schihdu swetku labbad 10tā September turrehs. 3

No Krohna Behrsumuischias muischašwaldischanas tohp zaur scho sinnamu darrihts, ka to Behrtmeju-tirgu, kas us wezza Behrtula-deenu 24tu August 1842 eekriht, schihdu Mikkelu dehl 31mā August turrehs. 3

Brihw driskeht.

No juhrallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Waldischanas-rahts A. Beitler.

No. 275.